

Älvkarleby kommuns remissvar Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

Älvkarleby kommun har tagit del av betänkandet *Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)*.

Kommunen välkomnar att utredningen tar ett helhetsgrepp på de faktorer som påverkar produktivitet och välstånd, inklusive teknisk utveckling, forskning och innovation, kompetensförsörjning, digitalisering, kapitalförsörjning och samhällsstruktur.

Flera av förslagen har stor betydelse även för kommunal verksamhet och förutsättningarna att skapa ett hållbart lokalt välstånd. Kommunen lämnar därför synpunkter på de delar som särskilt berör kommunens roll och ansvar.

Kommunens synpunkter

1. Teknisk utveckling, forskning och innovation

Kommunen instämmer i utredningens slutsats att investeringar i forskning och innovation är viktiga för långsiktig produktivitetstillväxt.

Ur kommunens perspektiv är det viktigt att statliga reformer och stöd utformas med hänsyn till även mindre och medelstora kommuners förutsättningar så att lokal näringslivsutveckling och offentlig sektor kan dra nytta av forsknings- och innovationsklimatet.

2. Digitalisering och artificiell intelligens (AI)

Betänkandet lyfter digitalisering och artificiell intelligens som centrala verktyg för ökad produktivitet och samhällsnytta. Älvkarleby kommun stödjer denna inriktning och betonar att lokal digital infrastruktur, kompetens och resurser måste finnas för att ta tillvara dessa möjligheter. Det behövs stödinsatser som gör att även kommuner med begränsade resurser kan implementera och använda digitala lösningar på ett effektivt och säkert sätt.

3. Arbetsmarknad, kompetensförsörjning och humankapital

Utredningen framhåller humankapitalets betydelse för produktivitetstillväxt. För Älvkarleby kommun, som arbetar med utvecklingsfrågor kopplade till näringsliv, utbildning och sysselsättning, är kompetensförsörjning en avgörande fråga.

Kommunen välkomnar förslag som stärker livslångt lärande, kompetensväxling och samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Det är särskilt viktigt att möjligheterna till kompetensutveckling också omfattar mindre kommuner och lokala företag, där rekryteringsbehoven ofta är breda och resurserna begränsade.

4. Kapitalförsörjning och konkurrens

Betänkandet behandlar även kapitalförsörjning och konkurrensfrågor som centrala för produktivitet.

Från ett kommunalt perspektiv är det viktigt att investeringar i lokal infrastruktur, företagande och innovation understöds av tillgång till riskkapital och fungerande marknader.

Kommunen uppmanar att beakta hur reformer kan utformas så att även mindre kommuners företag får rimliga möjligheter att delta i och dra nytta av dessa system.

5. Offentlig sektor och effektivitet

Utredningen tar upp tillit, välfärdssektorernas konkurrensvillkor, administration och produktivitet inom offentlig sektor. Älvkarleby kommun ser positivt på att produktivitetsperspektivet även omfattar den kommunala verksamheten. Kommunen framhåller att effektivitet och produktivitet måste balanseras med kvalitet, tillgänglighet och långsiktig hållbarhet i den offentliga servicen. Reformförslag bör därför också väga in lokala förutsättningar, demokrati och medborgarinflytande.

I detta sammanhang vill Älvkarleby kommun uppmärksamma att utmanarrätten redan finns som ett verktyg för att pröva alternativa arbetssätt och säkerställa transparens i hur kommunal verksamhet organiseras. Trots detta används den nationellt i mycket begränsad omfattning. Kommunen anser att en översyn av varför utmanarrätten nyttjas så lite, samt hur verktyget kan utvecklas för att stödja kvalitetsutveckling och effektiv användning av offentliga resurser, är relevant i den fortsatta beredningen.

6. Tillit, trygghet och samhällsstruktur

Älvkarleby kommun delar kommissionens bedömning att tillit, trygghet och social sammanhållning är avgörande för ett produktivt och välfungerande samhälle. En hög grad av tillit mellan medborgare, företag och offentliga aktörer minskar friktioner, stärker innovationsförmåga och bidrar till långsiktig hållbarhet.

I detta sammanhang är det också viktigt att motverka välfärdsbrott, eftersom sådana brott minskar förtroendet för välfärdssystemen och försvagar den samhällsstruktur som produktivitet och välbefinnande vilar på. Kommunen ser

Älvkarleby
kommun

därför ett behov av fortsatt nationell samordning och effektiva verktyg för att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott i hela offentlig sektor.

Ett produktivt samhälle bygger inte enbart på ekonomisk effektivitet, utan också på social stabilitet, förtroende och att gemensamma resurser används korrekt.

Avslutande synpunkter

Älvkarleby kommun ställer sig i huvudsak positiv till betänkandets inriktning och till ett reformfokus som tar fasta på produktivitet och tillväxt på bred front. För att reformerna ska få genomslag i hela landet är det viktigt att statliga styrmedel och stödprogram utformas så att även mindre kommuner och landets glesare delar kan ta del av dem och omsätta dem i praktiken.

Kommunen vill särskilt betona att långsiktig produktivitet bygger på mer än ekonomiska faktorer: även tillit, trygghet, välfungerande välfärdssystem och en effektiv offentlig sektor är centrala förutsättningar. I detta ingår att ge kommuner goda förutsättningar att utveckla sin verksamhet samt att bidra till att motverka välfärdsbrott.

Älvkarleby kommun ser därför att en nära och fungerande samverkan mellan stat, region och kommun är avgörande för att betänkandets ambitioner ska kunna förverkligas och bidra till ökat välbefinnande i hela landet.